

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Ondřeje Szalonnáse a JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobce: **K. Q. T.**, státní občanství Vietnamská socialistická republika, v České republice pobytem X
*zastoupený Mgr. Markem Eichlerem, advokátem,
se sídlem Stanislava Kostky Neumanna 2052, 407 47 Varnsdorf,*

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,**
se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 9. 10. 2020, č. j. MV-131074-4/SO-2020,

takto:

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Předmět řízení

1. Meritem přezkumu v této věci je zejména otázka způsobu prokazování příbuzenského vztahu cizince s občanem EU ve smyslu § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.
2. Žalobce se domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 9. 10. 2020, č. j. MV-131074-4/SO-2020 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla jeho odvolání a potvrdila rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 30. 6. 2020, č. j. OAM-10277-27/PP-2019 (dále též „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“), jímž byla jednak zamítnuta žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu z důvodu uvedeného v § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobce nepředložil náležitosti uvedené v § 87b odst. 3 téhož zákona, a jednak byla podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců žalobci stanovena lhůta 35 od právní moci rozhodnutí k vycestování z území České republiky. Po věcné stránce spočívalo rozhodnutí správního orgánu I. stupně na závěru, že žalobce sice prokázal existenci přímého příbuzenského vztahu s občanem EU, ale nedoložil žádné relevantní doklady, které by prokazovaly splnění dalších podmínek stanovených v § 15a zákona o pobytu cizinců, konkrétně závislost na péči a výživě poskytované mu jinou osobou ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.

Žalobní body

3. Žalobce proti napadenému rozhodnutí a procesnímu postupu správních orgánů uplatnil tři žalobní body. V rámci prvního uvedl, že správní orgány postupovaly v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neboť vycházely z nedostatečně zjištěného stavu věci. Neprovedly totiž jím navržený výslech jeho dcery, přičemž tento postup nebyl ani řádně odůvodněn. Žalobce předložil správnímu orgánu I. stupně řadu podkladů včetně fotografií, své lékařské zprávy a účtenek, ze kterých je patrné, že o něj jeho dcera pečuje a bylo proto zřejmé, že je namístě provést výslech jeho a právě i jeho dcery, aby se oba mohli blíže o svém vztahu a žalobcově závislosti na dceři vyjádřit. Z tohoto výslechu by pak případně vyplynula i zjištění prokazující nepřiměřenost zásahu do spočívajícího v negativním rozhodnutí o jeho žádosti do života jeho samotného a také jeho rodiny.
4. V další žalobní námitce poukázal žalobce na to, že napadené rozhodnutí je v rozporu s Úmluvou o právech dítěte. Čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 a 3 a čl. 10 Úmluvy o právech dítěte garantují práva dětí na přítomnost ve státě, ve kterém se legálně zdržují jejich rodiče. V případě žalobce však dochází k roztržení rodiny, přičemž je nepodstatné, že žalobcova dcera je již zletilá, jelikož se stále jedná o jeho dítě.
5. Dále žalobce namítal nepřiměřenost zásahu představovaného napadeným rozhodnutím a rozhodnutím správního orgánu I. stupně do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Správní orgány nepřiměřenost dopadů rozhodnutí nezkoumaly, přestože tato povinnost vyplývá přímo z uvedeného ustanovení a je potvrzována i judikaturou Nejvyššího správního soudu. Výčet faktorů uvedený v § 174a zákona o pobytu cizinců je dle žalobcem pouze minimálním vypočtením hledisek, která ovlivňují přiměřenost rozhodnutí, přičemž správní orgány jsou povinny vypořádat se se všemi z nich. V této souvislosti žalobce poukázal na to, že žije v České republice řadu let společně se svojí rodinou. Společnou domácnost sdílí se svojí dcerou K. Q. A., nar. X, občankou ČR, která se o něj stará, finančně jej zabezpečuje a taktéž jej doprovází k lékaři. Ve společné domácnosti žije rovněž se svojí družkou, paní N. T. N. T., nar. X, a svým biologickým synem N. A., nar. X, taktéž občanem ČR. Ve své domovské zemi již nic nemá a nemá se ani kam vrátit, neboť jeho kompletní rodina je celá na území ČR. Nemůže ani využít jiného pobytového oprávnění, neboť není ženatý, a tudíž nemůže podat žádost o dlouhodobý pobyt za účelem sloučení rodiny, taktéž nepřípadá v úvahu možnost podat žádost o zaměstnaneckou kartu, neboť již od roku 2017 nebyla žádná žádost o zaměstnaneckou kartu z Vietnamu kladně vyřízena a všechny jsou zamítány na utajované informace. Žádost o dlouhodobé vízum za účelem podnikání je taktéž vyloučena, když podávání tohoto typu žádostí je z Vietnamu vyloučené. Zamítnutí žádosti pro žalobce tedy znamená faktické a trvalé odloučení od jeho dětí, které jsou občany ČR, a jsou tímto nuceny odcestovat do Vietnamu, pokud chtějí žít se svým otcem. Je tedy zřejmé, že napadené rozhodnutí představuje

zásah do života žalobce i jeho rodiny.

Vyjádření žalované

6. Ve svém vyjádření k žalobě uvedla žalovaná, že správní orgány rozhodující o žádosti o vydání povolení k pobytu na území České republiky nejsou kompetentní k posouzení zdravotního stavu a stupně závislosti žadatele na péči poskytované mu občanem Evropské unie. Odpovídajícím dokladem může být pouze dostatečně průkazná lékařská zpráva. Pokud je pro občany České republiky povinností podrobit se lékařskému posouzení v případě žádosti o příspěvek na péči, pak požadavek na předložení lékařské zprávy cizincem usilujícím o udělení povolení pobytu na území České republiky nijak nevybočuje ze standardu. Zdravotní stav a závislost na péči jiné osoby přitom dle žalované nelze prokázat ani výsledkem dané osoby, ani pobytovou kontrolou. Těmito důkazními prostředky lze prokázat pouze skutečnost, že žadatel aktuálně pobývá s rodinou na území. O této skutečnosti nebyly v řízení pochybnosti. Správní orgány dospěly k závěru, že žalobce ani jeho dceru není třeba zatěžovat prováděním výsledku, neboť jediným způsobitelným důkazním prostředkem byla příslušná lékařská zpráva. Správní orgány se v odůvodnění svých rozhodnutí v tomto smyslu s návrhy žalobce na provedení důkazů vypořádaly.
7. K námitce týkající se nutnosti provedení výsledku žalovaná uvedla, že žalobce mohl kdykoliv v průběhu řízení správnímu orgánu sdělit vše, co hodlal prokázat svým výsledkem či výsledkem dalších osob. Svá tvrzení o závislosti na péči jiné osoby neprokázal a z žaloby ani nevyplývá, proč požadovanou lékařskou zprávu nepřeložil. Za důkaz o závislosti na péči dcery nelze považovat potvrzení stomatoložky o tom, že ho dcera doprovází do její ordinace. Z předloženého materiálu není zřejmé, z jakého důvodu by tento doprovod byl nezbytný. Mělo-li by se snad jednat o důvod, z něhož je patrná žalobcova závislost na jeho dceři, opět by muselo jít o zdravotní důvod, který by bylo nutno doložit lékařskou zprávou. Je-li však důvodem nutného doprovodu žalobcova nedostatečná znalost českého jazyka, pak se nejedná o nutnou péči. Z údajů informačního systému cizinců vyplývá, že žalobce pobýval na území České republiky od roku 2005 a podnikal jako osoba samostatně výdělečně činná. K této své činnosti znalost českého jazyka potřeboval.
8. Žalovaná poukázala i na to, že z výpisu z evidence rejstříku trestů vyplývá, že žalobce byl v roce 2013 odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody 12 a půl roku. K „roztržení“ společného života rodiny tedy došlo v důsledku jeho předchozího protiprávního jednání. Žalovaná si povšimla i určitých diskrepancí v žalobních tvrzeních, neboť z nich není zřejmé, zda se dovolává Úmluvy o právech dítěte coby rodinný příslušník své dcery jako osoby, která mu poskytuje nutnou péči, nebo jako otec, který o péči o ni.
9. Jde-li pak o posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromých a rodinných poměrů žalobce, správní orgány je provedly v rozsahu stanoveném zákonem. S ohledem na to, že žalobce neprokázal, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, nebyl dán prostor pro posuzování přiměřenosti dopadů vydaného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, neboť logicky nelze žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie na území vyhovět. Jestliže tedy správní orgán neshledá, že je žadatel rodinným příslušníkem občana Evropské unie, pak mu nelze vydat povolení k přechodnému pobytu na území jako rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie.

Jednání před krajským soudem

Při ústním jednání obě strany setrvaly na svých stanoviscích, která prezentovali v žalobě, respektive ve vyjádření k ní. Zástupce žalobce tak navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, žalovaná naopak navrhla, aby soud podanou žalobu coby nedůvodnou zamítl.

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

Posouzení věci krajským soudem

10. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.
11. Žaloba není důvodná.
12. Ze správního spisu vyplývají následující pro posouzení věci rozhodné skutečnosti. Žalobce podal dne 10. 6. 2019 žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tedy jako rodinný příslušník občana EU. Spolu s žádostí předložil cestovní doklad, rodný list a kopii občanského průkazu své dcery, paní K. Q. A., nar. X, občanky ČR. Součástí spisu je dále potvrzení uvedené žalobcovy dcery, že se žalobcem sdílí společnou domácnost, pečuje o něj a finančně jej zabezpečuje. Výzvou ze dne 23. 9. 2019 byl žalobce správním orgánem I. stupně vyzván k odstranění vad žádosti, konkrétně k předložení dokladu prokazujícího splnění podmínek § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a platného dokladu o zdravotním pojištění. Žalobce byl poučen, co je myšleno dokladem dle § 15a odst. 1 písm. d) citovaného zákona, konkrétně správní orgán I. stupně uvedl, že je tím především souhrnná lékařská zpráva vydaná odborným lékařem nebo zdravotnickým zařízením konstatující závislost na péči jiné osoby, přičemž z dokladu musí být zřejmé, že se jedná o stav dlouhodobý či trvalý. Následně žalobce správnímu orgánu I. stupně předložil průkazku zdravotní pojišťovny platnou do 2. 12. 2019, 5 kusů účtenek z nákupu potravin v různých samoobsluhách a potvrzení stomatoložky MUDr. A. D. o tom, že žalobce jí v doprovodu dcery navštěvuje za účelem stomatologických ošetření dlouhodobých zánětů dání a závěsného aparátu, a konečně i společné fotografie s dcerou z období let 1995 – 2009, které dokumentují trávení volného času žalobcem, jeho dcerou a případně dalšími členy jejich rodiny při oslavách, setkáních či dovolených. Žalobce rovněž navrhl provedení svého výsledku a výsledku své dcery, což odůvodnil tím, že z nich „*bude patrné, že účastník řízení splňuje ust. § 15a zákona o pobytu cizinců.*“ V podání ze dne 5. 12. 2019 zaslaného správnímu orgánu I. stupně po seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí žalobce tento důkazní návrh zopakoval s tím, že jej považuje za „*naprosto esenciální, neboť účastník řízení je zcela odkázán na péči své dcery, která o něj pečuje, žije s ní a také s ní jezdí pravidelně k lékaři.*“
13. Rozhodnutím ze dne 30. 6. 2020, č. j. OAM-10277-27/PP-2019 správní orgán I. stupně žalobcovu žádost podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců zamítl, neboť k ní žalobce nepředložil náležitosti uvedené v § 87b odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Žalobce sice prokázal existenci příbuzenského vztahu v přímé linii s občanem Evropské unie, jímž je právě jeho dcera, občanka ČR, avšak nepředložil doklad prokazující jeho závislost na péči či výživě poskytované žalobci jeho dcerou ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, když právě tento důvod příbuzenského vztahu podle § 15a zákona o pobytu cizinců připadal na podkladě skutkových zjištění a tvrzení obsažených v žalobcově žádosti v daném případě v úvahu. Navržené výsledky žalobce a jeho dcery správní orgán I. stupně neprovedl, neboť žalobce dostatečně konkrétně netvrdil, jaké skutečnosti jimi mají být prokázány.
14. Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání, které bylo žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 9. 10. 2020, č. j. MV-131074-4/SO-2020, zamítnuto a rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo potvrzeno. Žalovaná se ztotožnila se závěrem správního orgánu I. stupně o tom, že žalobce neprokázal svou závislost na výživě poskytované mu dcerou. Z jím předložených podkladů nevyplynou ani důvody, pro které by měl být na výživě poskytované jinou osobou závislý. Jelikož žalobce neprokázal svou neschopnost vykonávat výdělečnou činnost a tím si zajistit prostředky k obživě, domnívala se žalovaná, že absence výdělečné činnosti u žalobce je způsobena jeho pravomocným odsouzením k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce 12 let a 6 měsíců za spáchání zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými psychotropními látkami a jedy ve smyslu § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Dle žalované nelze ustanovení § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců vztahovat na osoby, které se staly závislými na výživě občana České republiky v důsledku vlastního jednání

Shodu s prvopisem potvrzuje L. C.

spočívajícího v páchání závažné trestné činnosti. Jelikož žalobce nepředložil obligatorní doklad požadovaný citovaným § 15a zákona o pobytu cizinců, znemožnil tím další posuzování své žádosti. Ve vztahu k posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí do života žalobce žalovaná uvedla, že v tomto případě nemá správní orgán povinnost se přiměřeností dopadů rozhodnutí do života žalobce zabývat a dále uvedla, že žalobce žije ve společné domácnosti se svou dcerou, synem a družkou. Žalovaná dále poukázala na možnost využití jiných typů bytových oprávnění.

15. Soud vycházel z následující právní úpravy.
16. Podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců: „*Ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a, nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3.*“
17. Podle § 87b odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců platí: „*K žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu je žadatel povinen předložit doklad prokazující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie.*“
18. Dle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců: „*Rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho potomek nebo předeek anebo potomek nebo předeek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.*“
19. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců: „*Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*“
20. Dle § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců: „*Přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví.*“
21. Prvý žalobní bod, ve kterém žalobce namítal řádné nezjištění skutkového stavu, soud neshledal důvodným. Obecně dlužno uvést, že povinnost zjišťování skutkového stavu věci ve správním řízení vychází z § 3 správního řádu, dle kterého platí: „*Nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.*“ Z citovaného ustanovení se podává, že je primární povinností správního orgánu, aby svým řádným procesním postupem zajistil, že ve věci bude řádně zjištěn skutkový stav, a to v zákonem předvídaném rozsahu, tj. v zásadě takovém, který ještě umožňuje posouzení právně relevantních okolností. Tato primární povinnost správního orgánu nicméně neznamená, že by se jednalo o *vylučnou* povinnost správního orgánu, což plyne především z § 52 správního řádu, podle něhož jsou účastníci povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení, ale lze ji dovodit i z dalších ustanovení správního řádu, např. z § 50 odst. 2, který ukládá účastníkům správního řízení spolupůsobit se správním orgánem mj. i při opatřování podkladů pro rozhodnutí.
22. Tím spíše tyto závěry platí v případě těch správních řízení, která se vedou o žádosti. Právě v nich je důvodné a logické, aby byl kladen větší důraz na aktivitu účastníka řízení, a to jak ve vztahu ke skutkovým tvrzením, tak důkazním návrhům. V projednávaném případě se právě jedná o řízení o žádosti žalobce o vydání povolení k pobytu.
23. V nyní projednávané věci je také podstatné, že spolupůsobení účastníka správního řízení na zjišťování skutkového stavu věci má také svá pravidla. Jedním z nich je uplatnění způsobilého důkazního návrhu. Ten předpokládá nejprve skutkové tvrzení, k němuž se tento návrh upíná.

Teprve na základě takového tvrzení je totiž správní orgán objektivně schopen v intencích § 52 správního řádu posoudit, zda jde o důkazní návrh potřebný ke zjištění skutkového stavu věci nebo ne. Jinými slovy řečeno: není možno zahrnout správní orgán určitými důkazními návrhy s tím, že z nich snad mohou vyplynout blíže nekonkretizovaná skutková zjištění důležitá pro projednávanou věc. Vyžadovat po správních orgánech provedení takových důkazů navrhovaných z iniciativy účastníků řízení by znamenalo nutit je rezignovat na jakoukoli snahu o racionalitu správního řízení a procesní efektivitu vůbec. Účastník řízení by za takové situace mohl správní orgán zahrnout důkazními návrhy, zcela nekontrolovatelně by rostly náklady časové i ekonomické, včetně zatěžování třetích osob (např. svědků, ale i dalších osob zúčastněných), aniž by takový postup ve výsledku jakkoli mohl přispět k řešení věci. Jen s mírnou nadsázkou lze totiž koneckonců o všech myslitelných důkazních prostředcích tvrdit, že není přece vyloučeno, že by z nich nakonec přece jen mohlo vyplynout nějaké relevantní zjištění.

24. V daném případě byl žalobce správním orgánem I. stupně vyzván k odstranění vad žádosti, a to k předložení dokladu prokazujícího, že je žalobce rodinným příslušníkem občana Evropské unie dle § 15a zákona o pobytu cizinců. Dále bylo ve výzvě uvedeno, koho lze za rodinného příslušníka ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců považovat. Správní orgán ve výzvě uvedl, že žalobce již správnímu orgánu doložil existující příbuzenský vztah se svou dcerou, avšak nedoložil, že lze žalobce považovat za rodinného příslušníka ve smyslu shora uvedeného ustanovení. Z tohoto důvodu správní orgán vyzval žalobce k předložení listinných důkazů, ze kterých bude vyplývat závislost žalobce na péči jeho dcery či jeho neschopnost se o sebe postarat v důsledku závažného zdravotního stavu. Rovněž bylo ve výzvě uvedeno, že za tento listinný důkaz je především považována souhrnná lékařská zpráva vydaná odborným lékařem nebo zdravotnickým zařízením s tím, že bylo rovněž uvedeno, k jakým oblastem zdravotního stavu se má zpráva vyjadřovat.
25. V návaznosti na výzvu správního orgánu žalobce předložil rodinné fotografie, účtenky ze supermarketu a potvrzení MUDr. D. o tom, že žalobce doprovází ke stomatologovi svého otce z důvodu jazykové bariéry na jeho straně. Žalobce rovněž navrhl výslech svůj a jeho dcery.
26. Soud se ztotožňuje s názorem správních orgánů, že z předložené zprávy od stomatoložky MUDr. D. nevyplývá, že by žalobce nebyl bez pomoci své dcery schopen uspokojovat své základní životní potřeby a že by jeho zdravotní stav dlouhodobě či trvale vyvolával bezpodmínečnou závislost na druhé osobě. Je třeba uvést, že samotná MUDr. D. hovoří toliko o ošetřování zánětů dásní a závěsného aparátu chrupu, což na první pohled nejsou onemocnění, která by v běžném případě měla vyvolávat nebezpečí vzniku závislosti, kterou má na mysli § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, v tom se soud ztotožňuje i s výkladem citovaného ustanovení, jak jej správní orgány obou stupňů provedly. Z uvedené zprávy MUDr. D. je navíc zřejmé, že dcera doprovází žalobce k lékaři pouze z důvodu jeho nedostatečných znalostí českého jazyka, což dozajista nemůže být samo o sobě považováno skutečnost vyvolávající závislost žalobce na jiné osobě ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců.
27. Jak vyplývá už ze shora uvedeného týkajícího se způsobilého důkazního návrhu, není možné akceptovat důkazní návrhy obecné, tedy nevztahující se ke konkrétnímu tvrzení. Lze tedy přisvědčit správním orgánům obou stupňů, které nepovažovaly za důvodné provádět výslechy žalobce a jeho dcery, neboť žalobce ani netvrdil, co jimi chce prokázat. Tvrzení, že z nich vyplýne žalobcova závislost na dceři, je v tomto směru příliš obecné, žalobci totiž vůbec nic nebránilo v tom, aby tento stav závislosti alespoň v hrubých obrysech konkretizoval. Tyto žalobcem navržené důkazní prostředky tedy není možno považovat za řádně učiněné důkazní návrhy. Tyto procesní notoriety musely být žalobci známy, jelikož výslech žalobce a jeho dcery byly navrženy v podání doručeném správnímu orgánu dne 6. 11. 2019, které již bylo podáno zástupcem žalobce, advokátem Mgr. Markem Eichlerem, tedy právním profesionálem. Ze žalobcova podání ze dne 5. 12. 2019, ve kterém uvádí, že ze spisového materiálu nevyplývá jediný důvod, proč by správní orgány neměly výslechy žalobce a jeho dcery provést, však vyplývá, že se

snází logiku provádění důkazů zcela obracet: nejde přece o to, že by ze spisu musely vyplývat důvody k neprovedení konkrétního důkazu, ale naopak: vyplývat by měla potřeba určitý důkazní prostředek provést. Tak tomu ovšem v této věci nebylo. Žádné indicie o závislosti žalobce na péči jeho dcery nelze dovodit z fotografií, které jsou poměrně staré, navíc zachycují osoby trávící spolu spokojeně volný čas. Ještě méně lze dovozovat z pěti účtenek ze samoobsluh, které potvrzují provedení určitých nákupů potravin. Z nich nelze pochopitelně ani usuzovat, kdo nákup provedl, natož aby z nich bylo možno usuzovat na žalobcovu závislost. V daném případě tedy není vadou řízení, pokud správní orgány výslech žalobce a jeho dcery neprovedly.

28. Soud se rovněž neztotožnil s námitkou, že neprovedení těchto navržených důkazů správní orgán nedostatečně odůvodnil. Správní orgán I. stupně k neprovedení důkazů na str. 5 – 6 svého rozhodnutí uvedl, že zhoršený zdravotní stav a míru, kterou tento stav omezuje schopnost účastníka řízení v péči o sebe samého, nelze prokázat výsledkem žalobce ani jeho dcery vůbec nebo jen v některých aspektech, jelikož k těmto otázkám se nejdříve musí vyjádřit odborný lékař, který je schopen objektivně posoudit, zda a do jaké míry je účastník řízení závislý na péči jiné osoby. Správní orgán nemá na toto posouzení potřebné odborné znalosti. Rovněž k neprovedení navržených důkazů správní orgán uvedl, že žalobce dostatečně konkrétně netvrdil, jaké skutečnosti mají být výsledky prokázány. Z uvedeného je zřejmé, že důkazy výsledkem žalobce a jeho dcery by byly v dané chvíli nadbytečné, jelikož by nevedly k prokázání splnění podmínek pro udělení povolení k pobytu. V daném případě nebylo nutné, aby správní orgán odůvodňoval neprovedení výsledků podrobněji, jelikož ani žalobce konkrétně neuváděl, co má být jimi prokázáno. Ve vztahu k obecně navrženému důkazu na provedení výslechu je tak nutno konstatovat, že způsob, jakým se správní orgán vypořádal s neprovedením důkazů, je plně přezkoumatelný a dostačující. Námitky týkající se nedostatečně zjištěného stavu věci tedy soud shledal nedůvodnými.
29. V dalším žalobním bodu žalobce namítal, že napadené rozhodnutí je v rozporu s Úmluvou o právech dítěte. Dle žalobce čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 a 3 a čl. 10 Úmluvy o právech dítěte jasně garantují práva dětí na přítomnost ve státě, ve kterém se legálně zdržují jejich rodiče. V případě žalobce však dochází k roztržení rodiny, přičemž je nepodstatné, že žalobcova dcera je již zletilá, jelikož se stále jedná o jeho dítě. S uvedenou argumentací žalobce se krajský soud neztotožnil. Již z čl. 1 Úmluvy o právech dítěte se podává, že: „*Pro účely této úmluvy se dítětem rozumí každá lidská bytost mladší osmnácti let, pokud podle právního řádu, jenž se na dítě vztahuje, není zletilostí dosaženo dříve.*“ (podtržení provedeno krajským soudem). V České republice se zletilostí nabývá dovršením osmnáctého roku života. V daném případě z rodného listu žalobcovy dcery založeného ve správním spisu vyplývá, že se žalobcova dcera narodila dne 5. 5. 1990, tzn. že je starší osmnácti let (a bylo tomu tak i v době rozhodování správních orgánů). Z výše uvedeného je zřejmé, že žalobcem zmiňovaná Úmluva o právech dítěte na jeho případ nedopadá a argumentaci žalobce je nutno vyhodnotit jako lichou. Totéž platí o dílčí námitce čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech, přehlédne-li již soud, že tato dílčí část námitky není vlastně jakkoli odůvodněna. Citované ustanovení Evropské úmluvy o lidských právech sice vskutku garantuje právo na rodinný a soukromý život, nelze z ní však dovozovat automatický nárok cizince na získání pobytového oprávnění ve stejném státě, ve kterém žijí jeho potomci. Požadavky tohoto ustanovení Evropské úmluvy o lidských právech se navíc promítají do hodnocení přiměřenosti dopadů rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců.
30. Žalobce dále namítal, že dopady napadeného rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců jsou nepřiměřené a že se správní orgány v rozporu se svou povinností posouzením přiměřenosti těchto dopadů nezabývaly. Ani tuto námitku však soud neshledal důvodnou. K uvedenému je nutno nejprve uvést obecně platná východiska. Podle § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců platí, že povinnost správních orgánů posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí je dána pouze v těch případech, kdy to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví. V dané věci byl aplikován § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, u kterého zákon výslovně nepředpokládá zkoumání přiměřenosti dopadů

rozhodnutí do života žalobce. Ani tato skutečnost však ještě automaticky neznamená, že by správní orgány nebyly vůbec povinny se dopady svého rozhodnutí do soukromých a rodinných poměrů žalobce zabývat. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu jsou správní orgány povinny aplikovat § 174a zákona o pobytu cizinců ve výjimečných případech i tam, kde to zákon výslovně neukládá, a to zejména na základě přímo aplikovatelného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. V případech, kdy povinnost aplikovat § 174a zákona o pobytu cizinců tedy nevyplývá přímo z tohoto zákona, je ovšem účastník řízení v zásadě povinen namítat a tvrdit konkrétní důvody, pro které má za to, že dopady rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života jsou nepřiměřené. Hloubka, intenzita a kvalita posouzení dopadů rozhodnutí správním orgánem je do značné míry závislá na tom, jak konkrétní skutečnosti, které by mohly nepříznivý a vážný dopad způsobovat, účastník řízení tvrdil, a jaké k prokázání těchto skutečností navrhoval důkazy (srov. rozsudky NSS ze dne 27. 2. 2020 č. j. 1 Azs 450/2019-31, ze dne 12. 12. 2019 č. j. 10 Azs 310/2019-32, ze dne 23. 12. 2019 č. j. 10 Azs 262/2019-31). Pokud účastník řízení sám v případech, kdy se přiměřenost dopadů rozhodnutí do života cizince posuzuje přímo dle čl. 8 Úmluvy, neuvádí dostatečně konkrétní skutečnosti, neoznačuje důkazy k prokázání svých tvrzení, nebo neuvádí, co má být těmito důkazy prokázáno, nelze správním orgánům vytýkat, že se posouzením dopadů rozhodnutí podrobněji nezabývaly. Není na správním orgánu, aby sám zjišťoval všechny možné rozhodné skutečnosti, protože ty jeho vlastní činností zpravidla ani nemohou být bez součinnosti s účastníkem řízení dostupné či zjistitelné; naopak je na účastníkovi řízení, aby takovéto skutečnosti správnímu orgánu předestřel a podpořil je náležitými důkazními návrhy. Lze tedy shrnout, že účastník řízení musí tvrdit všechny rozhodné skutečnosti a správní orgán je povinen se s předestřenými tvrzeními řádně vypořádat.

31. Ze správního spisu však vyplývá, že žalobce v projednávaném případě žádné skutečnosti rozhodné pro posouzení dopadů rozhodnutí do svého soukromého a rodinného života ve správním řízení neuvedl, a to ani před správním orgánem I. stupně, ani poté v podaném odvolání. Žalobce pouze ve svém vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 1. 12. 2019 uvedl, že zamítnutí žádosti by mělo fatální dopad do jeho soukromého a rodinného života, neboť má v České republice vytvořeno kompletní rodinné a soukromé zázemí. Posléze v odvolání ve vztahu k posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí zopakoval, že má na území České republiky veškeré rodinné zázemí, konkrétně uvedl, že zde má svou dceru, na které je existenčně i psychicky závislý, přičemž v domovském státě nikoho nemá, aniž by tato tvrzení jakkoli doložil. Z uvedeného je zřejmé, že právě v řešeném případě žalobce argumentoval zcela obecnými případy možného dopadu rozhodnutí do jeho života. Pokud by soud akceptoval takovouto zcela obecnou argumentaci, vedlo by toto pojetí následně správní orgány k postupu, že mají přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života zkoumat vždy, když účastník řízení uvede jakékoli, byť zcela obecné skutečnosti. To by však kladlo na správní orgány břemeno, jež nejsou objektivně schopny unést, neboť právě okolnosti týkající se soukromých a rodinných poměrů jim zpravidla nejsou bez součinnosti samotného účastníka dostupné např. z úředních evidencí. Je naopak v zájmu samotného účastníka řízení, aby správnímu orgánu sám předestřel tvrzení týkající se jeho soukromých a rodinných poměrů, a tyto i náležitě podepřel důkazními návrhy. Toto však žalobce neučinil. Správní orgány v daném případě nepochybily, pokud se posouzením přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců nezabývaly. Námitka nebyla shledána důvodnou.
32. Nelze navíc přehlédnout, že v projednávané věci žalobce usiloval o udělení určitého, konkrétního pobytového oprávnění, jehož hmotněprávní podmínky nesplňoval. Opírat za takové situace kladné rozhodnutí o žádosti toliko posouzením přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromých a rodinných poměrů žadatele, je zcela protismyslné, neboť by se tím zcela vyprázdnila hmotněprávní úprava obsažená v zákoně o pobytu cizinců týkající se jednotlivých pobytových titulů. Je třeba si uvědomit, že v daném případě nejde o odnětí určitého pobytového oprávnění (kde posouzení dopadů takového rozhodnutí má popř. svůj smysl), ale jde o řízení o jeho udělení. Je přitom třeba trvat na tom, aby v takovém případě byly splněny stanovené zákonné podmínky

jeho udělení, nelze je obcházet s poukazem na případné dopady negativního rozhodnutí do soukromých a rodinných poměrů příslušného žadatele. Není pak věcí soudu, aby posuzoval, jaké případně jiné pobytové tituly by snad mohl žalobce využít ke svému záměru legalizovat svůj pobyt na území České republiky.

33. Jelikož soud neshledal žádnou žalobní námitku důvodnou, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

Náklady řízení

34. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, když měla ve věci plný úspěch. Jelikož žalované žádné důvodně vynaložené náklady nad rámec výkonu její činnosti nevznikly, rozhodl soud, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 5. května 2021

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D. v.r.
předseda senátu